

ÅRSREDOVISNING FÖR CENTRUM FÖR NATURVÄGLEDNING 2010

Workshop för nordiskt samarbete i Tyresta april 2010 (se sid 6).

CNV:s styrgrupp bestod under 2010 av Sven-G Hultman (ordförande), Ewa Bergdahl (Naturhistoriska riksmuseet), Lars Hallgren (SLU), Ingegerd Ward (Naturvårdsverket), Per Jiborn/Ulf Lovén (Ekoturismföreningen), Ulrika Larsson (Länsstyrelsen i Östergötland), Stina Lindblad (Naturskoleföreningen), Yusra Moshtat (Göteborgs stad), Ulf Silvander (Svenskt Friluftsliv), Anders Szczepanski (Linköpings universitet) och Ludmilla Wieslander (Naturum Vindelfjällen).

I styrgruppens beredningsutskott satt under 2010 Sven-G Hultman, Ingegerd Ward och Lars Hallgren samt föreståndare Eva Sandberg.

Styrgruppen sammanträdde tre gånger, varav en gång på Naturhistoriska riksmuseet, en gång i Tyresta by med övernattnig och en gång på Naturvårdsverket i Stockholm. Beredningsutskottet sammanträdde fyra gånger.

Personal

CNV bemannades under 2010 av den fast anställda personalen: föreståndare Eva Sandberg samt projektledarna Anders Arnell, Sandra Jansson och Per Sonnvik. Pella Thiel förstärkte kansliet under del av året.

CNV:s uppdrag

Enligt överenskommelsen mellan SLU och Naturvårdsverket ska CNV inom naturvägledningsområdet genomföra och/eller bevaka elva uppgifter. Inför verksamhetsplaneringen 2008 sorterades de elva uppgifterna under rubrikerna *Förutsättningar för verksamheten*, *Kunskapsuppbyggnad* samt *Utredande och samråd*. Det arbete som påbörjades under 2008 fortsatte under 2009 och kompletterades med nya uppgifter, valda delvis utifrån de slutsatser som drogs av kunskapsuppbyggnaden. I verksamhetsplanen för 2009 sorterades verksamheten under rubrikerna *Samla kunskap*, *Utveckla metoder*, *Sprida kunskap*, *Basverksamhet* samt *förutsättningar för verksamheten*. I verksamhetsplanen för 2010 – 2011 ändrades huvudrubriker åter för att korrespondera med CNV:s verksamhetsidé till *kompetensresurs*, *utvecklingsnav*, *mötesplats* och *planering och internt arbete*.

Verksamheten 2010

CNV:s verksamhet under 2010 styrdes av verksamhetsplan 2010 - 2011. En budgetminskning för 2010 (för att rymma kostnad för utvärdering av CNV inom budgetramen) innebar att det totala antalet personalresurser begränsades från 4 till 3.35 heltidstjänster fördelat på deltid i gruppen som under året bestod av fem personer. Planerade satsningar under 2010 inom områdena metodutveckling, forskning, specialbibliotek och internt arbete begränsades eller sköts därmed på framtiden.

Några av de viktigaste händelserna under året var genomförandet av universitetskursen Naturvägledning för yrkesverksamma (3 hp) som gavs på SLU i Uppsala under hösten samt de tematiska seminarier som genomfördes för nätverket. Antalet anslutna till nätverket passerade under året 1000. Nätverket försågs med tre nyhetsbrev och två gruppmail med nyheter i punktform. CNV var liksom 2009 engagerade i nätverkssamarbetet Naturens år samt i en arbetsgrupp för natur och kulturkommunikation inom nätverket för naturhistoriska museer i Sverige, NAMSA. Ett nytt nätverk för utbildare initierades genom en träff i Uppsala. Dessutom bedrevs en omfattande satsning på kvalitetssäkring av naturguidning med samråd och en bred remiss hösten 2010 inför det kommande arbetet. Det nordiska samarbetet fördjupades under året.

CNV utvärderades under första halvåret av Naturvårdsverkets enhet för utvärdering – en färdig rapport lämnades till Naturvårdsverket och SLU i juni 2010. Citat från sammanfattningen:

”En viktig slutsats i utvärderingen är att CNV på ett engagerat och effektivt sätt utfört och organiserat en verksamhet som stämmer väl överens med överenskommelsens syfte. Enligt utvärderingen har CNV flera uppgifter som kan betraktas som långsiktiga mål inom naturvägledningsområdet. CNV har vid tidpunkten för utvärderingens tillkomst endast varit verksamma i drygt två år, vilket gör att det bara i begränsad utsträckning går att uttala sig om centrumets måluppfyllelse. Utvärderingen visar dock på att CNV mycket väl har levt upp till de arbetsinsatser som är förväntade utifrån överenskommelsens innehåll i relation till tillgänglig tid och resurser.”

Processen med ett förnyat avtal som ska ersätta den nu gällande överenskommelsen inleddes under hösten i samråd mellan de två organisationerna.

Ett tilläggsuppdrag avseende framtagande av en internetjänst för att möjliggöra automatisk nyhetsbevakning inom friluftsområdet kom från Naturvårdsverket.

CNV som kompetensresurs

Aktiviteter 2010

Fördjupade studier (från verksamhetsplan 2010-2011):

”CNV genomför minst två fördjupade studier om naturvägledning. Studierna kan vara en vidareutveckling av resultat från kartläggningsarbetet och/eller kopplas ihop med metodutvecklingsprojekt. Ett av projekten kommer att innebära en fördjupning i de projekt inom naturvägledningsområdet som genomfördes i den tidigare lokala naturvårdsatsningen (LONA). Syftet är att ta fram ett material som kan inspirera till fler LONA-projekt med naturvägledningsfokus inom ramen för den nya bidragsperioden. Ett kommer att behandla utvärdering av naturvägledning.”

Lokala naturvårdssatsningen, LONA

- En genomgång av de projekt som beviljats anslag vid förra ansökningsomgången gjordes under hösten. Sex exempel på projekt som fått LONA-medel för naturvägledningsinsatser presenterades genom intervjuer med de projektansvariga på webbsidan.
<http://www.slu.se/sv/centrumbildningar-och-projekt/centrum-for-naturvagledning/naturvagledning/finansiering-av-naturvagledning/>

Projekt Utvärdering av naturvägledning

- Fyra exempel på utvärderingar presenterades inom ramen för projektet på <http://www.slu.se/sv/centrumbildningar-och-projekt/centrum-for-naturvagledning/naturvagledning/utvardering>, tillsammans med en allmän text om uppföljning och utvärdering med referens till rapporten *Naturvägledning i Sverige*.
- Ett upprop för att samla goda exempel på uppföljning, utvärdering och kritisk granskning av projekt lades ut på cnv.nu och genom nyhetsmail september.
- Arbetet med en rapport om utvärdering påbörjades. Rapportmanus byggdes på en översättning av den danska rapporten: "Evaluering af naturvejledning", material från IUNC, erfarenheter från Finland med mera.
- CNV höll i en workshop om utvärdering för personalen vid naturum vid deras höstmöte i Visby torsdag den 14 oktober. Dels gavs ett pass om CNV:s verksamhet i allmänhet dels ett inspirationsföredrag om värdet av utvärdering med goda exempel på hur det kan gå till. Det hela avslutades med insamling av erfarenheter och behov hos naturumen vad gäller utvärdering.
- Ett seminarium om utvärdering av naturvägledning "Besökarnas röster" genomfördes den 11 november i Örebro i samarbete med Örebro kommun – 15 personer deltog.
- Ett föredrag på samma tema gavs också på konferensen Friluftsforskning 2010 i Göteborg den 17-18 november. 35 personer deltog.

Naturvägledning i Sverige

FRÅN VP: *"Rapporten Naturvägledning i Sverige används under 2010 och 2011 som verktyg vid seminarier, internationella kontakter, utbildning, forskningsinitering, behovsanalys, utvärdering med mera. Det basmaterial som ligger till grund för rapporten står till förfogande och tillgängliggörs vid förfrågan även för externa aktörer."*

- En uppdaterad och reviderad version av Naturvägledning i Sverige trycktes i juni 2010 i 200 exemplar.

FRÅN VP:

Överblicksansvar

"CNV fortsätter att samla exempel på och analysera erfarenheter av naturvägledning i Sverige genom uppsökande verksamhet och möjlighet för naturvägledare att komma i kontakt med CNV via hemsidan och på andra sätt – se "CNV som mötesplats" nedan."

Naturens år 2010

- CNV deltog i nätverket Naturens år och samverkansmöten under 2010. CNV har synliggjort temat *Internationella året för biologisk mångfald* på hemsidan samt genom en intervju med Eva Thörnelöf i Nyhetsbrevet. CNV arrangerade under våren också tävlingen "Berätta om biologisk mångfald" i syfte att ta del av naturvägledarnas berättelser och metoder för att förmedla kunskap om biologisk mångfald. En vinnare utsågs i slutet av året.
- CNV deltog i november vid utvärderingsmöte av Naturens år 2010 och planering inför 2011 års tema Skogens år.

CNV besökte i juni SLU Alnarp för planering av samarbete kring material om naturvägledning och entreprenörskap och ett kortare studiebesök vid Naturum Kullaberg.

Nätverksträff för Landsbygdsnätverket

CNV deltog på nätverksträffen för landsbygdsnätverket i Stockholm i november. Tema för träffen var halvtidsutvärderingen av landsbygdsprogrammet. CNV diskuterade naturvägledningens roll inom

landsbygdsutveckling med olika aktörer och byggde kunskap om landsbygdsprogrammet inför en eventuell ansökan från CNV inom arbetet med kvalitetssäkring av naturguider.

Världsledande pedagogik i nationalparker

I arbetet med nationalparksidentitet som Naturvårdsverket driver kommuniceras att nationalparkerna ska erbjuda "världsledande pedagogik". Ett projekt för obemannad naturvägledning i Hamra nationalpark planerades under 2010 av kommunikationsbyrån Happy. Mia Olausson som ansvarade för projektet bjöd i december in CNV för ett möte med byrån. Frågor som diskuterades var: Vad betyder världsledande pedagogik? Hur kan försöket i Hamra utvärderas? Eventuellt samarbete diskuterades inför 2011.

Uppdrag Omvärldsbevakning friluftsliv

Naturvårdsverkets enhet för friluftsliv och skötsel samt forskningssekretariat gav i juni CNV i uppdrag att utreda former för en digital sökfunktion för att skanna av nyheter inom friluftslivssektorn. CNV uppdrag var att ta fram sökord som täckte fältet samt ta fram förslag på en funktion med hjälp av en webbkonsult. Upphandling av konsult ingick i uppdraget. Förankring med representanter för friluftmyndigheter skedde under ett seminarium i oktober på Naturvårdsverket. Stöd gavs också från en omvärldsanalytiker på Naturvårdsverket. Målet var att verket skulle kunna erbjuda funktionen på sin hemsida våren 2011 (*Svenskt friluftsliv har istället fått lansera den färdiga tjänsten 2011*). Pella Thiel anställdes på 50 % för uppgiften under perioden september till december.

FRÅN VP: "CNV deltar i minst tre relevanta möten och konferenser inom ramen för det internationella överblicksansvaret."

Nordiskt-baltiskt seminarium: CNV deltog den 1-3 september i ett nordiskt-baltiskt seminarium om naturvägledning och biologisk mångfald i Tavastland, Finland. Seminariet arrangerades av Metsähallitus/Forststyrelsen och International Ranger Federation. CNV höll en presentation om naturvägledning med fokus på skogsmiljöer i Sverige och hämtade hem erfarenheter kring naturvägledning främst från Finland

Nordisk konferens om natur och kulturarv som resurs för hållbar turismutveckling i Trondheim 6-7 september. CNV deltog på konferensen - den sista av tre tematiska möten inom projektet Natur och kulturarv som resurs för hållbar utveckling och tillväxt, som delfinansieras av Nordiska ministerrådet.

Lettlandsbesök CNV var tillsammans med Tyresta nationalpark värdar för ett lettiskt besök. Besöket administrerades av Naturvårdsverket. CNV var värd för Uppsaladelen (den 11 november). De åtta letterna utbildades för att kunna arbeta som rangers vid skyddade naturområden i Lettland. Lena Malmström deltog från Naturvårdsverkets (Europarcs) sida. Letterna blev guidade i centrala Uppsala av en guide från Upplands naturguider, fick en visning av Biotopia samt presentationer av verksamheten på CNV, Upplandsstiftelsen och Avdelningen för miljökommunikation.

FRÅN VP: "CNV bevakar arbetet i internationella nätverk och sammanslutningar."

Interpret Europe

- Den europeiska grupp som samordnade arbetet med att skapa en europeisk organisation för interpretation träffades i Freiburg i mars. CNV ombads att vara med men svarade att vi av resursbrist inte kunde delta i arbetet men informerade samtidigt om att vi var engagerade i det nordiska nätverksamarbetet och att information skulle delges den nordiska gruppen samt att CNV ville hållas informerade löpande om utvecklingen. Värdegrund och mål för organisationens arbete föreslogs i Freiburg.
- European Association for Heritage Interpretation - Interpret Europé - bildades den 14 juli i Slovenien. En europeisk konferens ska hållas i Freiburg den 7 – 11 juni 2011. Information om Interpret Europe lades ut på www.cnv.nu.

FRÅN VP: ”Överblicksansvaret och fördjupning av kontakterna i Norden sker främst inom ramen för det gemensamma nordiska utvecklingsprojektet som eventuellt bekostas av nordiska ministerrådet. Dessutom genom deltagande i det svenska, danska, norska projektet ”Verdi - värn och värdeskapande i skyddade naturområden”.”

Nordiskt samarbete

Nordiska ministerrådet (NMR) beviljade anslag för en Nordisk workshop med nyckelpersoner inom naturvägledning våren 2010. Workshopens mål var att enas om en revidering av den tidigare ansökan till Nordiska ministerrådet (NMR) och att anpassa ansökan till rådets friluftslivsstrategi.

Mötet hölls i Erikssongården i Tyresta den 28-29 april 2010. CNV planerade och genomförde i i samverkan med Danmarks naturvägledarutbildare. Från Norge deltog Torfinn Rohde och Brita Homleid-Lohne från Statens Naturoppsyn (SNO), Torfinn ansvarar för det nya sekretariat för naturvägledning som inrättades inom SNO 2010. Från Finland deltog Carina Wennström från Metsähallitus/Forststyrelsen (ansvarig bland annat för besökundersökningar). Från Danmark kom Poul Hjulmann Seidler och Mette Åskov Knudsen (som ansvarar för Naturvejlederuddannelsen från Köpenhamns universitet) från Sverige deltog Eva Sandberg och Per Sonnvik från CNV. Den isländske delegaten Ragnar Kristjansson hindrades av det isländska vulkanutbrottet men skickade en lägesrapport per mail.

Mötet inleddes med en allmän beskrivning av läge och utmaningar i respektive land. Därefter ringades tänkbar nordisk samverkan in. Projektet planerades innehålla dels en gemensam revidering av Nordiska ministerrådets egen rapport ”Naturvägledning i Norden” från början av 1990-talet och dels erfarenhetsutbyte och dokumentation av ”best practice” i utbildning av naturvägledare samt tillämpat arbete. År ett och två skulle workshops och nätverksmöten ordnas och år tre en större konferens. Projektsamordning förslags ske från Danmark.

Kansliet deltog under maj i arbetet med att ta fram ansökan till Nordiska ministerrådet utifrån överläggningarna i Tyresta. Danmark var huvudansvariga. Ansökan lämnades in i slutet av maj.

Ansökan ansågs av Nordiska ministerrådet som intressant men alltför omfattande. Revidering med inriktning mot barn och unga och kulturlandskap/miljö efterlystes.

Eva, Torfinn och Poul träffades åter den 6 - 7 december på Ultuna och i Stockholm för att planera en reviderad ansökan med den önskade inriktningen. Det reviderade projektet syftade till att samla de bästa exemplen på naturvägledning för barn och unga från hela Norden, material som ska processas av miljökommunikatörer och pedagoger/didaktiker i avsikt att föreslå vidareutveckling av metoderna. Resultatet ska presenteras genom att föreläsare från minst två av de nordiska länderna reser runt till naturvejledartäffar, naturumsträffar och konferenser. Materialet läggs ut på webbsidor och beskrivs i facktidsskrifter. Ansökan ska lämnas i början av juni 2011.

Statens naturoppsyn i Vålådalen

Statens naturoppsyn (SNO) med 110 personer besökte Vålådalen den 1 – 3 juni för konferens med tema naturvägledning. CNV deltog med föredrag om CNV:s verksamhet samt arbete med naturvägledning i Sverige. Naturum Vålådalen ordnade praktiska övningar på plats. CNV deltog med en workshop om naturvägledning i skyltform

CNV (Eva) tog på sig mentorskap för en norsk naturvägledare som vill bygga upp ett marint naturvägledningscenter i Tromsø. Ett norskt arbetsmarknadsprojekt står för kostnaden.

FRÅN VP: ”CNV har fortlöpande kontakter med biblioteket på Ultuna i arbetet med att göra naturvägledning sökbar som ämnesord och har pekat på behov av prenumerationer på aktuella tidskrifter inom området. CNV har parallellt samlat referenser och böcker till det interna biblioteket.”

Inom ramen för ett erbjudande till SOL från arbetsförmedlingen om att ta emot en eller flera långtidsarbetslösa på institutionen erbjöd CNV en plats för en person att arbeta med kansliets bibliotek. Det planerade satsningen uteblev då arbetsförmedlingen inte kunde hitta arbetslösa personer med rätt profil

Kansliet har löpande under året byggt på det interna biblioteket I övrigt har denna arbetsuppgift prioriterats ned under perioden.

CNV som utvecklingsnav

Aktiviteter 2010

Utbildningar

Samarbete med utbildningsanordnare

FRÅN VP: ”CNV inleder ett långsiktigt samarbete med utbildningsanordnare inom naturvägledningsområdet i flera aktuella sektorer (myndigheter, ideella, kommersiella, utbildningsorganisationer). CNV leder en samrådsgrupp för utbildning och kurser inom naturvägledningsområdet med representanter för SLU, andra lärosäten och externa intressenter.”

Samrådsmöte med utbildare

Ett samrådsmöte om utbildning inom naturvägledningsområdet genomfördes på Ultuna den 2 december. Syftet var dubbelt; dels att få till stånd ett nätverk och dels att samråda om certifiering och kvalitetssäkring i stort. Sexton personer deltog. Deltagarna kom från hela landet och representerade en mångfald av utbildningar och studieformer. Intresset var stort för att träffas regelbundet och ett liknande möte planerades från CNV till slutet av 2011. Ett nätverk för utbildare efterfrågades och CNV lovade att samordna ett sådant.

Moment i kurser på Institutionen för stad och land (SOL)

FRÅN VP: ”CNV bidrar med början under 2010 med moment i programkurser inom SOLs/fakultetens kurser.”

Planering inför samverkan med den vilande sommarkursen i utomhuspedagogik har skett i form av samråd mellan CNV och de ansvariga för kursen.

CNV deltog med moment om naturstigar i kurs i agrarhistoria.

Fortbildningskurser på SOL

FRÅN VP: ”CNV kommer från hösten 2010 att genomföra fortbildningskurser för yrkesverksamma i samarbete med SOL. Samverkan sker också med externa aktörer.”

Naturvägledning för yrkesverksamma

- Fortbildningskursen Naturvägledning för yrkesverksamma (3hp) gavs för första gången hösten 2010 i samverkan med avdelningen för miljökommunikation (MK). Arbetet inför kursen var omfattande och skedde stegvis:
- Kursen godkändes av fakultetens utbildningsnämnd och presenterades på SLU:s webbplats
- Förslag till schema för kursen togs fram. Kontakter togs med lärare på Institutionen för stad och land samt med NAPTEK (Nationellt program för lokal och traditionell kunskap relaterad till bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald) på CBM (Centrum för biologisk mångfald). Information fanns på cnv.nu, på [SLU:s webb](#) och www.studera.nu. Kursens hemsida (SLUNIK – SLU:s mall för kurshemsidor) publicerades 31 mars.
- Informationskampanj/påminnelse om att söka kursen innan 15 april gjordes under vecka 13 till nätverket samt andra relevanta e-postlistor och kalendarier. Den 1 maj var 38 personer anmälda till kursen. 24 studenter antogs och 17 deltog i kursen. Det första kurstillfället var den 17-18 september det andra inföll den 14-15 januari 2011. CNV lade ned mycket tid på kommunikation med antagningsenhet och studenter. Lars Hallgren utsågs till examinator. Övriga föreläsare första

kurshelgen var CNV (Sven Hultman, Sandra Jansson och Eva Sandberg) samt Marie Kvarnström från Naptek.

- Studenterna genomförde egna arbeten där de besökte och reflekterade över en naturguidning, en natur och kulturstig samt ett eget projekt. Den avslutande träffen med muntlig redovisning och forumteater ägde rum den 14-15 januari 2011. Kursen anmäldes för att upprepas i kursutbudet hösten 2011. På förslag från naturvägledare i Skåne beslöts att kursen då ska förläggas till Alnarp.
- Kommentarer från deltagare:
 - "Alla föreläsningar och diskussioner har känts mycket relevanta och givande".
 - "Forumteatern var ett inspel som var oväntat och satte fokus på den verkliga situationen".
 - "En mycket inspirerande kurs! De två kursträffarna har varit mycket givande, med föreläsningar, övningar och inte minst diskussioner med och inspiration från andra naturvägledare".
 - "Hemuppgifterna gav mig tillfälle att med hjälp av intressant kurslitteratur få tillfälle att verkligen fundera kring och reflektera över mitt eget och andras arbete med naturvägledning".
 - "Mycket bra information, lagom arbetstakt, uppgifter som var knutna till eget arbete och kändes meningsfullt och lärorikt".
 - "All administration och planering har ju funkade superbra! Och så trevliga och engagerade kurslärare!"
 - "Fantastiskt att få möta så mycket duktiga människor."

Programkurser på SOL

FRÅN VP: *"Kurser inom naturvägledning på kandidat- och mastersnivå byggs upp och samordnas med SOLs övriga kursutbud. Planerad kursstart hösten 2011."*

Detta moment har skjutits på framtiden. Diskussion om möjligheter initieras under 2011.

Nationell kvalitetssäkring av naturguider

Nationell organisation för kvalitetssäkring

FRÅN VP: *"CNV bidrar till att skapa förutsättningar för en intressentdriven organisation för nationell kvalitetssäkring av naturguider."*

Seminarier om kvalitetssäkring som genomfördes den 3 december 2009 gav bra stöd och energi inför arbetet 2010. Drygt 40 personer deltog. Deltagarna gav som helhet arrangemanget betyget 4,3 (av 5) i snitt. Processen med att skriva fram ett förslag utformning och bygge av ett kvalitetssäkringssystem med certifiering (i form av prov) utifrån resultatet av förstudie och workshop påbörjades.

Möjlighet till fler möten annonserades i februari för att ge dem som inte kunde komma på workshoppen ytterligare en möjlighet att diskutera och ge sina synpunkter.

Ett möte med Tillväxtverket genomfördes den 29 januari för att diskutera eventuellt stöd och samverkan.

Ett förslag på en remiss för hur ett nationellt certifieringssystem för naturguider kunde utformas samt förslag på ansökan till jordbruksverket om projektstöd togs fram. CNV förde en löpande dialog med Tillväxtverket kring ansökan. Tillväxtverket liksom Fastighetsverket uttryckte intresse för att aktivt följa processen i referensgrupp eller motsvarande. Västsvenska turistrådet, Visit Sweden samt Riksantikvarieämbetet var också positiva till projektet och intresserade av att följa det.

CNV deltog också vid ett möte under våren med Tillväxtverket angående kvalitets- och hållbarhetsmärkning av svenska turismarrangörer, anläggningar och arrangemang som man hämtar inspiration från bland annat Skottland och Nya Zeeland. Ett stort antal myndigheter deltog. Certifiering av naturguider kan vara en betydelsefull del i detta större kvalitetskoncept.

Ett möte med Statens fastighetsverk angående certifiering ägde rum i april.

Förslag och remiss förtydligades och omarbetades under året utifrån styrgruppens synpunkter och överläggningar med relevanta aktörer. Kansliet drog samma slutsats som tidigare angående remiss och förslag på form men sökte tydliggöra underlaget för de slutsatser som dragits.

För att samla in synpunkter på förslaget skickades det under hösten till berörda aktörer. Förslaget gick ut i två likartade versioner. En till remissinstanser och en till enskilda aktörer som bedömdes ha intresse av frågan. 63 svar kom in, varav 29 från remissinstanser och 34 från övriga aktörer. Överlag är de som har svarat positiva till CNV:s förslag och till arbetet med kvalitetssäkring av naturguider. De flesta var positiva också till ett nationellt certifieringssystem för naturguider, med liknande argument som de CNV har angett i förslaget. Många betonade dock att det är viktigt att branschen är delaktig i systemet och uppbyggnaden.

CNV träffade nätverket Utebildarna den 18 juni för ömsesidig information i allmänhet och diskussion om certifiering i synnerhet. Utebildarna AB är ett ”nätverk av professionella pedagoger och ledare som arbetar med berikande upplevelser för människor utomhus”.

Möte om spelregler för naturvägledning

Den 21 september genomförde CNV i samverkan med Naturvårdsverket ett möte om spelregler mellan aktörer inom naturvägledning och naturturism. Tanken med mötet var att stimulera till en öppen och konstruktiv diskussion om hur spelplanen ser ut idag och hur olika aktörer kan verka för att stötta varandra. Hur ser konkurrenssituationen ut? Vad ska en naturguidning kosta? Vad har de olika aktörerna för motiv för sina verksamheter? Tjugo personer med olika perspektiv på frågan och intresse för att utveckla naturvägledning och naturturism i Sverige deltog. God spridning mellan ideella, företag och myndigheter hade eftersträvat för att få en bra diskussion. Bakgrund var Ekoturismföreningens (ETF) debattinlägg i olika sammanhang med budskapet att de ideella och offentliga aktörerna dumpar marknaden. Samt en skrivelse från ETF till Naturvårdsverket i juli. Centrum för naturvägledning höll i och ledde diskussionen. Naturvårdsverket informerade om sitt arbete med revidering av boken ”Allemansrätten och kommersen” med mera och stod som värdar för dagen i sina lokaler i Stockholm

Workshop kring allemansrätten och organiserad verksamhet i naturen

Naturvårdsverket ordnade en workshop om allemansrätten den 9 – 10 december i Östersund. CNV deltog på den del som behandlade Naturturism. Syftet med workshopen var att samla in synpunkter och förslag utifrån olika intressenters perspektiv inför ett kommande mer djupgående arbete med eventuella förtydliganden och preciseringar av allemansrätten. Workshopen riktade sig särskilt till inbjudna chefer som ansvarar för frågan på myndigheter, organisationer eller företag och/eller sakkunniga inom området.

Metodutveckling

FRÅN VP: ”CNV har i samverkan med andra initierat och t o m 2011 genomfört två metodutvecklingsprojekt.

Ytterligare projekt har genomförts i mån av möjligheter till extern finansiering (se planering och internt arbete).

De två projekt som initierades 2009:

- Projekt ”**Ställ ut ute – utställningen som NVL-metod**” svarar genom fallstudier på frågor om hur utställningen om och i natur förnyas. Projektet är en fristående utveckling av seminariet ”Naturstigen möter utställningsvärlden” i Tyresta 2008 och syftar till att följa och beskriva intressanta projekt.
- Projekt ”**Hitta till Tyresta**” (arbetsnamn) syftar till att utveckla och utvärdera vägar och aktiviteter som lockar nya grupper (med särskilt fokus på barnfamiljer och ungdomar) till Tyrestanaturen. Projektet drivs i samverkan med Stiftelsen Tyrestaskogen och Länsstyrelsen i Stockholm.”

Projekt Tyresta för barn, unga och familjer (TUF)

- Projekt Tyresta för barn, unga och familjer initierades i samverkan med länsstyrelsen i Stockholm och Stiftelsen Tyrestaskogen. Projektet planerades löpa under 2010 och 2011. Projektets syfte är att stimulera naturvägledningen i Sverige genom att rikta och/eller förnya aktiviteter till gruppen barn, unga och familjer. Detta genom att utveckla, prova och utvärdera metoder i Tyresta nationalpark.

- Arbetsgruppens första ambition var att väva ihop attraktionskraften i en äventyrsstig med naturvägledning (naturstig) och att anpassa det till förutsättningar och restriktioner i nationalparken. En slinga i nationalparkens del nära Tyresta by valdes ut, olika rum i skogen (bäcken, hållmarken på berget, den täta skogen, fyndplatsen där man hittat arabiska mynt och brynet med utsikt över tyresta by) skulle vävas ihop i en stig där deltagarna skulle få lösa gåtor och söka svar i ”rummen” man besökte.
- Kontakter togs med avdelningen för landskapsarkitektur i syfte att stimulera studenter att som del i utbildningen delta i olika delar av metodutvecklingsarbetet. Inför 2011 anmälde en student intresse för att skriva examensarbete (år 5).
- Konsultgruppen Grön idé anlätades av CNV för att skriva fram ett förslag på form och innehåll. Förslaget slutredovisades i Tyresta den 1 oktober.
- Nationalparksförvaltningen ändrade under hösten policy angående slingans dragning och slutsatsen blev att välja en ny dragning (med delvis nytt upplägg) av slingan utanför nationalparksområdet 2011.

Detta metodutvecklingsprojekt prioriterades av resursskäl under 2010 framför det om utställningar.

CNV som mötesplats

Aktiviteter 2010

Nätverket

FRÅN VP: ”Upprätthållande och utveckling av CNV:s nätverk genom hantering av kontakter med aktörer inom och utom nätverket är viktigt för måluppfyllelse av uppdrag 4 (se vp) enligt ovan. CNV fortsätter att fortlöpande kartlägga och uppdatera vilka aktörer som finns inom nätverket och hur deras kompetens kan komma nätverket till del. Frågor besvaras och förslag på samarbetsprojekt processas och dokumenteras. Nätverket upprätthålls administrativt och arbetet utvärderas enligt punkterna nedan.

CNV ska verka för ökad dialog och möten mellan naturvägledare med natur- respektive kulturmiljöperspektiv. Detta kan ske både genom information på hemsidan, seminarier på temat och med medvetna inbjudningar av deltagare från båda sektorerna samt inte minst genom att lyfta fram exempel på ämnesöverskridande samarbetsprojekt. CNV kommer under perioden att verka som sammankallande i NAMSAs arbetsgrupp för natur- och kulturkommunikation. CNV kommer också att verka för att samordna forskare med intresse för naturvägledning med forskningsfinansierare.”

En översikt för kansliets arbete med nätverket och en lista med bevakningsansvar togs fram.

CNV deltog vid möte 27 september för föreningsbildning för utbildarna (främst folkhögskolor) inom fjälledarnormen i Östersund.

Möte om föreningsbildning 14 december

CNV och Studieförbundet höll 14 december 2010 i ett möte där förutsättningar för att bilda en förening för naturvägledare diskuterades. Vid mötet beslutades att en enkät ska genomföras under 2011 med syfte att undersöka behov och intresse för en föreningsbildning bland naturvägledare i CNV:s nätverk.

FRÅN VP: ”CNV:s nationella nätverk fortsätter att växa och har minst 1000 medlemmar. Sammansättningen av medlemmarna speglar de aktörer som arbetar med naturvägledning i Sverige. En utvärdering riktad till hela eller delar av nätverket genomförs årligen. Enligt utvärderingen är medlemmarna nöjda eller mycket nöjda med det stöd CNV ger.”

Nätverkets medlemmar

Nätverket passerade 1000 medlemmar i september 2010. En intervju med den 1000:e medlemmen publicerades på cnv.nu. Vid årsskiftet hade nätverket närmare 1100 medlemmar.

Enkät till nätverket

Enkäten som gick ut till nätverket vid årsskiftet 2009/10 sammanställdes våren 2010. Totalt svarade 314 personer. Några slutsatser som kansliet kunde dra är att nätverket representerar bredden i branschen, att den planerade satsningen på 1-2 temanummer av Naturvägledaren per år välkomnades, att betygen för CNV överlag var positiva samt att det finns en mängd idéer och förslag från nätverket att förvalta.

Anmälan till nätverket

Ett nytt anmälningsformulär där den som anmäler sig till nätverket kan ange uppgifter om intressen och verksamhet har togs fram. Möjligheten presenterades i december i nyhetsmail till nätverket.

CNV:s ”fans” på Facebook blev inbjudna till nätverket och en inbjudan görs regelbundet till intresserade som hittar CNV via Facebook.

Synliggöra nätverket

Ett förslag togs fram för hur nätverket kan synliggöras på CNV:s webbplats och diskussioner fördes med SLU:s IT-personal om hur det skulle genomföras. Bland annat för att säkra att en sådan satsning säkras vid den ombyggnad av SLU:s webb som pågick under året. Diskussioner fördes på kansliet angående problem kontra möjligheter med att ”marknadsföra” enskilda medlemmar på hemsidan. CNV beslöt att markera att CNV inte på något sätt kvalitetsstämplar dem som ingår utan att hemsidan ska fungera som en mötesplats för dem som är intresserade av naturvägledning. Uppgifter om de anslutna fördes över i en databas istället för en tidigare mer provisorisk lösning.

FRÅN VP: *”CNV är sammankallande i NAMSAs arbetsgrupp för natur- och kulturkommunikation.”*

Arbetsgruppen för natur- och kulturkommunikation inom NAMSAs KOMSA

- Gruppen som nu benämns KOMSA fick under 2010 en egen plats på Naturhistoriska museers samarbetsorganisation NAMSAs hemsida. Kontaktpersoner, protokoll och ett webbforum finns där. Gruppen sammanträdde sju gånger under året. Planering för aktiviteter vid NAMSAs årsmöte på Öland samt höstmötet i Västergötland och ett större seminarium 2011 stod på dagordningen. CNV är sammankallande i gruppen.
- Natur- och kulturkommunikation var tema för mötet på Öland den 19 – 20 april och dess exkursioner under rubriken ”biologen möter arkeologen”. Länsstyrelsen deltog och berättade om Världsarvsarbetet, Länsmuseum i Kalmar bjöds in av CNV och berättade om tidsrese- och kulturmiljöpedagogik under en vandring på alvaret. En övning i anslutning till det i syfte att göra deltagarna medvetna om de ”glasögon” de ser landskapet med genomfördes. Dessutom besöktes Station Linné, Naturum Ottenby och konstens geologiska trädgård vid Södra bruket.
- En reflektionsövning kring hur förmedling sker och hur man kan bredda perspektiv på landskapet genomfördes vid Namsas höstexkursion till Hornborgasjön den 6-7 september. CNV informerade om sin verksamhet och höll i en övning i samband med mötet.
- En inventering av goda exempel på förmedling av bred kunskap om naturen och kulturlandskapet och ett seminarium eller konferens på temat i Uppsala planerades inför 2011. CNV och Naptek blir värdar och tema blir naturvägledning/förmedling i landskap (medlemmar som SGU, Biotopia och Evolutionsmuseet kommer också att delta).

”CNV presenterar exempel på lyckade ämnesöverskridande samarbeten mellan natur- och kulturmiljösektorerna på hemsidan.”

En sida på webben där natur och kulturmiljökommunikation samt arbetet inom NAMSAs presenteras togs fram.

”CNV inbjuder till en workshop för forskare inom naturvägledningsområdet och forskningsfinansierare i syfte att utreda möjligheter för forskning om naturvägledning.”

Uppgiften modifierades och en satsning på att initiera forskning vid/från SLU planerades under 2011 eller 2012.

Kommunikation

FRÅN VP: "CNV ger ut **nyhetsbrevet** Naturvägledaren minst fyra gånger per år. Nyhetsbrevets innehåll fördjupas och utvecklas på hemsidan."

Nyhetsbrevet Naturvägledaren

Nr 1-2010 skickades ut till nätverket och publicerades på webben den 24 februari.

Nr 2-2010 gavs ut den 10 juni.

Nr 3:2010 gavs ut den 25 oktober.

Nyhetsmail

Nyhetsbrevsutskicken kompletterades under året med nyhetsmail (prel 4 per år) som kommer att gå ut enligt utgivningsplan eller vid behov under året. Utskick gjordes 1 april, 1 september och 7 december.

FRÅN VP: "Minst tre publikationer ges ut till exempel som delar i skriftserien "Naturvägledning i fokus" eller som rapporter i **SOLs skriftserie**."

Generellt om CNV:s publikationer

En utgivningsplan för CNV:s publikationer togs fram under året.

Tio tänker om naturvägledning

Skriften *Tio tänker om naturvägledning* trycktes om. Den tidigare upplagan om 400 exemplar tog slut under 2009, ytterligare 300 exemplar trycktes 2010 (med vissa mindre korrekturförändringar).

Naturvägledning i Sverige

Den reviderade upplagan av rapporten *Naturvägledning i Sverige* trycktes under sommaren i 200 exemplar

Att skriva om natur

Kompendiet *Att skriva om natur* som Thomas Öberg tagit fram för CNV förvandlades i slutet av året till en bok i CNV:s serie *Naturvägledning i fokus*. (Boken trycktes 2011 i 400 exemplar.)

Att utvärdera naturvägledning

Arbetet med rapport om att utvärdera naturvägledning pågick under året med planerad tryckning 2011.

FRÅN VP: "CNV utvecklar en innehållsrik och aktuell, interaktiv **hemsida** som är utformad för att täcka de behov nätverket efterfrågar. Hemsidan ska tillgodose naturvägledarnas efterfrågan på praktiska tips, översikter, länkar till vad andra gör och litteratursammanställningar. Hemsidan ska också fungera som mötesplats genom möjlighet till interaktivitet. Kanalerna utåt mot nätverket har vidgats genom kontaktytor som till exempel sociala medier."

Hemsidan

CNV:s nya webb fanns sedan december 2009 på cnv.nu. Sidan byggdes under året successivt ut med nya avdelningar. Nya sektioner med t ex tema naturvägledning för barn och unga samt naturvägledning och hälsa, resultatet av arbetet med intervjuer om LONA-satsningar inom NVL-projekt (se ovan) publicerades. Löpande uppdatering med rapporter från seminarier, kalendarium och aktuella evenemang, den nya upplagan av rapporten, länkar till friluftspolisproposition, utvärdering av CNV, information om Interpret Europe med mera gjordes.

I början av 2010 påbörjade SLU centralt arbetet med en ny gemensam plattform för webbpublicering i Episerver. Kansliet deltog i strategimöten och planering inför SLU:s nya webb och bytet av webbsystem den 15 juni. Bytet skulle innebära övergång till ett enklare verktyg för webbpublicering. Förhandlingar om hur mycket CNV kunde synliggöras inom den fasta webblayout som föreslogs krävdes. Målet centralt var att synliggöra SLU betydligt mer än tidigare och få ett mer homogent utseende på hemsidan delvis på

bekostnad av möjlighet för avdelningar och centrumbildningar att synas med t ex egen grafisk profil.

Ett databassystem för anmälningar till CNV:s arrangemang byggdes upp med hjälp av IT-personal på SOL. Systemet kunde sedan samköras med databasen för nätverkets medlemmar.

Processen med att flytta CNV:s material till det nya systemet påbörjades under året samtidigt som den gamla sidan uppdaterades löpande externt. Kansliet hade löpande kontakt, möten och samråd med övriga webbansvariga på institutionen samt den centrala informationsenheten.

Hela kansliet utbildades under hösten i publicering med Episerver.

FRÅN VP: ”CNV har syns i **media** i samband med lansering av rapporter och presentation av andra resultat.”

En artikel på temat Naturvägledning och engagemang för naturvård producerades till CBM:s tidskrift *Biodiverse*. Artikeln *Naturguider kan väcka stadsbornas engagemang* publicerades i nr 1 2010.

I maj gick ett pressmeddelande om seminariet Äventyret naturen 14 juni ut på nationella Newsdesk

Tidskriften Sustainable Education skrev en artikel om CNV:s verksamhet.

FRÅN VP: ”Övriga **kommunikationsaktiviteter** kan gälla framtagande av artiklar till externa webbplatser och tidskrifter, produktion av roll-ups, informationsblad med mera.”

Flyer om CNV och 2010 års verksamhet trycktes i 1000 ex.

Säljbrev/information har tagits fram om CNV:s skrifter rapporten *Naturvägledning i Sverige* och *Naturvägledning i fokus* nr 1 2009 *Tio tänker om naturvägledning*.

Informationsblad om kursen *Naturvägledning för yrkesverksamma* och seminarierna *Att skriva natur* och *Äventyret naturen* togs fram och spreds på konferenser och webb.

Korrespondenskort enligt CNV:s grafiska profil trycktes upp.

Allt CNV:s informationsmaterial sammanställdes och lämnades till utvärderarna.

Datorryggsäcker med CNV-logga togs fram till kansliet.

CNV skrev ett kapitel till boken om naturvägledning och friluftsliv på begäran från redaktionen bakom boken Friluftslivets pedagogik (som ska revideras och nytryckas). Boken trycks 2011.

Samarbete med SLU Omvärld i Alnarp

SLU Alnarp utbildar med stöd av Jordbruksverket handledningar för gröna entreprenörer med tyngdpunkt på lantbruksföretag. Målgruppen är i första hand ”blivande entreprenörer på landsbygden med intresse att utveckla olika former av naturarrangemang i syfte att tjäna på pengar på verksamheten”. Inom ramen för detta planerade man ett utbildningsmaterial om Natur och hälsa där man bad CNV att bidra med ett kapitel om naturvägledning. CNV (Sven Hultman och Eva Sandberg) skrev under hösten ett kapitel till handledningsmaterialet. Boken trycks under 2011.

Fortbildning för nätverket

FRÅN VP: ”CNV genomför **fortbildning för nätverket i form av till exempel seminarier** om naturvägledning vid minst sex tillfällen under tvåårsperioden. Detta utöver de akademiska kurser som ges inom ramen för punkten utbildningar ovan. Fortbildningen genomförs i samverkan med aktörer från flera sektorer. Satsningarna utvärderas och utvecklas löpande både vad gäller innehåll och form.”

Seminarier

Utvärdering av seminarier 2009

Dokumentation från seminarierna i Tyresta, Ronneby, Uddevalla och Östersund hösten 2009 lades ut på webben. Helhetsbetyget (av 5 möjliga) för de fyra seminarierna var 4,31. Sammanfattande intryck från kansliet, med bas i sammanställning av deltagarnas utvärderingar, var att seminarierna varit värdefulla för kontaktskapande mellan naturvägledare samt mellan CNV och naturvägledarna och att det varit positivt att CNV kommer ut i landet med kurser och seminarier och samarbetar med regionala och lokala aktörer. 2010 gick CNV vidare med satsning på tematiska seminarier.

Kostnad för seminarier

CNV:s seminarier 2009 var kostnadsfria för deltagarna så när som på kostnad för måltider. En ny policy där seminarierna minst bör närma sig självkostnadspris (även vad gäller kostnader för föreläsare och lokal) infördes under året.

Seminarieret Att skriva om natur med Thomas Öberg som kursledare genomfördes på Naturvårdsverket i Stockholm fredag den 16 april. Intresset var stort. De 26 platserna tog snabbt slut och ytterligare drygt 30 personer stod i kö för en planerad upprepning. Deltagarna kom framförallt från länsstyrelser, kommuner och naturvårdsstiftelser. Thomas producerade en lista med 20 skrivtips samt ett kompendium där tankarna bakom tipsen fördjupades för CNV. Materialet delades ut till deltagarna och publicerades på cnv.nu.

Seminarieret Äventyret naturen – naturvägledning för barn och unga genomfördes i Tyresta och Nationalparkernas hus den 14 juni. Avgiften 400 kr sattes för att täcka något av kostnaderna även utöver mat och fika. Cirka 50 personer deltog. Fyra inspirationsföreläsare talade i plenum på förmiddagen för att efter lunch ta med sig mindre grupper för praktiska övningar i omgivningarna.

Naturumens årliga träff på riksnivå ägde rum den 12 – 14 oktober i Visby. CNV var representerat under hela träffen. Den 14 oktober höll CNV ett föredrag om verksamheten och genomförde en workshop om utvärdering, se nedan.

Seminarieret Naturguidning för 2010-talet genomfördes tillsammans med Närnaturguiderna på Gotlands museum i Visby den 15 oktober. Det riktade sig främst till personer från naturum som valde att stanna kvar en extra dag efter naturums riksträff men var öppet även för andra intresserade, i första hand från Närnaturguiderna som planerade att hålla i en kurs 16-17 oktober. De sjutton deltagarna fick välja mellan två teman:

1. gestaltning – framställningsförmåga, konsten att förmedla och levandegöra ett budskap och
2. processledning - förmågan att skapa ett samtal med gruppen och göra människor delaktiga i ett budskap.

Att utvärdera naturvägledning

Seminarieret genomfördes i Örebro i samarbete med Örebro kommun den 11 november med 15 personer. CNV gav överblick över verktyg för utvärdering av naturvägledning och Anders Lindhagen deltog som expert på besöksundersökningar. Praktiska exempel på arbete med naturvägledning i Örebro.

CNV och skolfrågor

Ett möte med Naptek om gemensam satsning i skolfrågor ägde rum i mars. Deltagare var: Marie Byström, Mattias Ivarsson och Charlotta Warmark Naptek samt Sandra och Pella från CNV. Förslag på gemensamma aktiviteter: kontakter med Skolverket och Sveriges kommuner och landsting samt eventuellt arbete med lärarhandledning/ar eller debattartikel. Kansliet avvaktade skolgruppens beredning och styrgruppens förslag inför fortsatt arbete. Naptek bjöd CNV till seminarieret nedan i december.

Möte med Närnaturguiderna

I mars 2010 träffade CNV närnaturguiderna på dagordningen stod främst Gotlandsseminariet men också

spelregler för naturvägledning kommersiellt, ideellt och inom myndighetssfären efter den diskussion som initierats och drivs av Ekoturismföreningen. Behovet av en intresseorganisation för naturvägledare i Sverige och NNG:s potential att delta i en sådan diskuterades också.

Traditionell och lokal kunskap i hållbart lärande

CNV deltog den 11 december i ett möte på Skansen för inbjudna aktörer inom området hållbart lärande. Naptek arrangerade och önskade svar på frågan om hur traditionell och lokal kunskap om biologisk mångfald ska ses som resurs och användas i lärande för hållbar utveckling. Bland deltagarna fanns Fredriksdals trädgårdar i Helsingborg, Kalmar länsmuseum (tidsresepädagogik), tidskriften Sustainable education, Omställning Sverige, Programkontoret, pedagoger från Skansen med flera.

Arbetsgrupp för skolfrågor

Den grupp inom styrgruppen som satts samman för att bereda frågan om CNV:s engagemang i skolan sammanträdde vid två tillfällen under våren. En sammanfattning av gruppens diskussioner lades fram för styrgruppen i maj.

FRÅN VP: *”CNV utreder förutsättningarna för Sveriges värdskap för den internationella NAI-konferensen (National Association for Interpretation) år 2013.”*

Diskussion om förutsättningar med NAI och Interpret Europe för en internationell konferens i Sverige planerades till 2011.

FRÅN VP: *”CNV kommer att representeras genom aktiv närvaro på konferenser, med föredrag eller i samverkansmöten som arrangeras av andra än CNV men som gynnar verksamheten och dess mål. Aktiviteterna sker på eget eller andras initiativ, både inom SLU och gentemot externa aktörer. Som del av Institutionen för stad och land och SLU kommer CNV att vara representerat på institutionsmöten samt regelbundna ledningsgruppsmöten. Dessutom deltar kansliet i rimlig omfattning i SLU:s konferenser, fakultetsdagar och sociala aktiviteter. CNV förutsätts liksom andra verksamheter vid SLU bidra till programmet i Kunskapsträdgården på Ultuna.*

CNV deltar årligen med föredrag eller övningar i en eller flera större konferenser/ tankesmedjor med tema som anknyter till naturvägledning.”

”Framtidens friluftsliv” - Folk och natur-konferens i Sånge Säby 11-12 februari 2010

CNV (samtlig personal) deltog i konferensen. CNV ansvarade för en workshop med tema ”Naturvägledare en växande yrkeskår” med de danska naturvägledarna som inbjudna inspiratörer. Dessutom med föredrag vid workshop om besöksundersökningar och statistik. Samt med bokbord och rollups i utställningen. CNV var representerade vid ett stort antal av de workshops som arrangerades. En skriftlig sammanfattning av CNV:s tankar om naturvägledningens roll i friluftspolitiken ställdes samman efter konferensen och skickades till Naturvårdsverket och Miljödepartementet.

FRÅN VP: *”CNV deltar i eller är representerat vid minst 10 externa möten eller konferenser.”*

CNV deltog (med presentation och material) vid Ekoturismföreningens årsmöte den 16 april.

CNV deltog vid Närnaturguidernas årliga utbildning i Linköping i slutet av juni med en kort rapport om verksamheten .

CNV deltog vid Svenskt friluftslivs årsmöte den 22 april.

CNV deltog vid ArtDatabankens Flora- och Faunavårdskonferens 2010 den 28 april med bokbord och rollups.

CNV deltog i CBMs Mångfaldskonferens i Lidköping i oktober 2010 med roll-up.

CNV deltog vid den årliga friluftsforskningskonferensen Friluftsliv i förändring som hölls i Göteborg den 17 – 18 november. CNV genomförde (enligt ovan) en workshop om utvärdering med 35 deltagare.

Workshops om framtida friluftsforskning, naturreservatsbildningar i tätortsnära natur och grått friluftsliv (parcour och skateboardåkning) bevakades också av CNV.

FRÅN VP: ”CNV deltar i SLU:s gemensamma interna aktiviteter främst på SOL.”

CNV deltog löpande i institutionsgemensamma aktiviteter som veckovisa onsdagsmöten, fakultetsdag (med information om CNV), brandutbildning, lika villkorsdag med mera som ordnades under året.

FRÅN VP: ”CNV deltar med minst en programaktivitet per år i Ultuna kunskapsträdgård.”

CNV genomförde en guidning med tema klimat och biologisk mångfald i kunskapsträdgården på Ultuna den 23 juni.

Planering och internt arbete

Aktiviteter 2010

Övergripande planering, uppföljning och samråd

FRÅN VP: ”Den övergripande planering som genomförs inom ramen för arbetet med verksamhetsplan, budget och ekonomisk uppföljning ska samordnas och förankras med styrgruppen. Samordning ska också ske med Naturvårdsverket, Stiftelsen Tyrestaskogen, SOL samt andra berörda aktörer. Beredskap behövs för tilläggsuppdrag som remisshantering och annat som kan komma från styrgruppen eller från andra håll. En extern utvärdering ska enligt överenskommelsen på initiativ av och i samråd mellan Naturvårdsverket och SLU genomföras efter tre år. Utvärderingen genomförs hösten 2010. Kansliet bör ha beredskap för stöd med material och information till utvärderaren under perioden.

- En arbetsplan inför framtagande av VP 2012 - 13 tas fram och förankras hos berörda aktörer.
- Årsredovisning och bokslut tas fram, liksom löpande ekonomisk rapportering till styrgruppen.
- Kansli och styrgrupp är behjälpliga med information och synpunkter till utvärderaren 2010.
- Resultaten av utvärderingen beaktas vid arbetet med verksamhetsplan 2012-2013. ”

Årsredovisning och bokslut för 2009 presenterades för styrgrupp och publicerades på cnv.nu. Löpande redovisning om verksamheten har skett till styrgruppen i samband med möten och via informationsmail.

Utvärderingen av CNV som enligt överenskommelsen mellan Naturvårdsverket och SLU skulle genomföras tre år efter inrättandet genomfördes av Naturvårdsverkets enhet för utvärdering under perioden januari – juni 2010. Kansliet ställde samman relevant information och dokumentation till utvärderarna och intervjuades vid ett tillfälle i februari. Kansliet fick också tillfälle att granska den färdiga rapporten för att korrigera eventuella faktafel. Utvärderingen publicerades på CNV:s webbplats i juni. Utvärderarna presenterade resultatet den 22 september på Naturvårdsverket – personer från CNV:s styrgrupp och en representant för SLU (Carolyn Glynn) deltog.

Ett gemensamt planeringsmöte mellan Naturvårdsverkets enhet för friluftsliv och skötsel (Ingegerd Ward, Elvira Selander, Anna von Sydow, Ulrika Karlsson och Cecilia Persson) samt CNV (Anders, Pella och Eva) genomfördes den 19 november. Respektive part presenterade sina planer för 2011 och områden för samverkan där verket ser särskilt behov diskuterades (bollplanksfunktion för nationalparksidentitet, naturumsarbetet och tillgänglighet inklusive allemansrätt). Uppföljande möte i Östersund sker den 18 maj 2011.

Lars Hallgren och Eva Sandberg träffade prefekt Rolf Johansson och fakultetsdirektör Håkan Mo den 16 augusti för att diskutera SLU:s process inför ny avtalsskrivning mellan SLU och Naturvårdsverket.

Vid ett uppföljande möte den 13 september deltog Sune Lindh från SLU:s centrala administration, Carolyn Glynn från fakulteten, Rolf Johansson och Lars Hallgren från Institutionen samt Ingegerd Ward från Naturvårdsverket.

Kansliet tog fram ett strategidokument inför den kommande avtalsprocessen vilket antogs av styrgruppen den 24 september.

SLU (Lars) tog i samråd med kansliet fram ett förslag på ny avtalsskrivning och hade informell kontakt med naturvårdsverket om innehållet under hösten. Då naturvårdsverket påbörjade sin stora omorganisation i slutet av året avstannade processen med nytt avtal där för att återupptas under 2011. Styrgruppen tillfrågades om förlängt mandat tills ett nytt avtal gäller.

Eva Sandberg har under året representerat CNV i Institutionen för stad och lands ledningsgrupp.

Styrgrupp och beredningsutskott

FRÅN VP: ”Föreståndaren svarar i samråd med ordförande och beredningsutskottet för planering och administration av möten med styrgrupp och beredningsutskott. Arbetet i styrgrupp och beredningsutskott ska genomsyras av effektivitet och arbetsglädje. De enskilda ledamöterna ska ansvara för att deras kompetens bidrar till verksamheten. Kansli och beredningsutskott ska i samråd med styrgruppen ansvara för att form och genomförande av möten och aktiviteter gör detta möjligt.

- Minst tre styrgruppsmöten och minst fyra beredningsutskottsmöten per år genomförs.
- Tid för informell samvaro och diskussioner ges i samband med möten.
- En utvärdering av arbetet i styrgrupp och beredningsutskott genomförs årligen.”

Tre styrgrupps och fyra beredningsutskottsmöten genomfördes under 2010. I slutet av året genomfördes en utvärdering av styrgruppens arbete i form av en mailenkät.

Internt arbete på kansliet

FRÅN VP: ”Internt behöver kansliet tid för gemensamma övergripande strategi- och planeringsmöten, rapportering av enskilda projekt och uppföljning av verksamheten i stort (verksamhetsberättelse och deluppföljning av verksamhetsplanen under året). Personalens kompetensutveckling bör ske bland annat genom deltagande i externa konferenser och utbildningar. Personalgemensamma aktiviteter och friskvårdstid är viktigt för trivsel och hälsa. Som intern fortbildning planerar kansliet att hålla regelbundna seminarier inom kansliet för att bygga upp och upprätthålla en grundläggande kunskapsbas och ge möjlighet till uppföljning av t ex deltagande i konferenser. Utvecklings- och lönesamtal samt löpande administration av ekonomi, semesterplanering med mera hanteras också inom kansliet.

Regelbundna planerings- och uppföljningsmöten genomförs.

Varje medarbetare tar del av kompetensutveckling minst fem dagar per år.
Alla medarbetare dokumenterar löpande hur arbetstiden utnyttjas.

Friskvårdstimme eller annan friskvårdsförmån utnyttjas.

Interna seminarier genomförs vid minst fyra tillfällen per år.”

Korta allmänna planerings- och uppföljningsmöten för hela kansliet har skett varje vecka. Hela planeringsdagar genomfördes den 20 januari på Biotopia - visning samt besök i riksutställningars vandringsutställning *Fågel, fisk eller mitemellan* hanns också med under dagen. Samt den 23 augusti på Eklundshof. Medarbetarsamtal och lönesamtal har genomförts.

Friskvårdsförmån i form av subventionerade träningskort, massage eller egen motionstid har helt eller delvis utnyttjats av samtliga i personalen.

Kompetensutveckling

Personalen svarar själva för att planera och delta i kompetensutvecklande aktiviteter i relation till sin totala arbetstid:

Pella Thiel har deltagit vid Studieförbundet kurs ”Naturguidad terapi” under två dagar i april.

Anders Arnell medverkade som del i egen kompetensutveckling i Upplandsstiftelsens rådgivande grupp två halvdagar (en vår och en höst).

Eva Sandberg deltog på en chefskurs i konflikthantering som Naturvetarna arrangerade den 5 maj.

Per Sonnvik deltog i kursen "Skriv bättre på jobbet" på Poppius i Stockholm under fem halvdagar i juni.

Sandra Jansson deltog i en två dagars kurs i Tidsresepädagogik på Jamtli i början av november

Brandskyddsutbildning

Under maj och juni deltog all fast personal på kansliet i SLU:s grundläggande brandskyddsutbildning.

Brand fördjupningsutbildning

Eva deltog dessutom i en heldags fördjupningsutbildning i augusti för institutionens ledningsfunktion.

Litteraturseminarier

Ett internt litteraturseminarium genomfördes den 27 januari och ytterligare ett i samband med planeringsdagen den 23 augusti.

Friluftsdag

Kansliet hade friluftsdag vid Vendelsjön den 26 maj.

Tidrapportering

En tidrapporteringsmall har använts för löpande uppföljning av arbetstidens fördelning.

Extern finansiering

FRÅN VP: "Externa finansieringsmöjligheter för till exempel metodutvecklingsprojekt och stipendier söks under 2010. Möjligheterna är av intresse både för CNV och för nätverket."

En sammanställning av potentiella finansieringskällor gjordes under året.

Medel för FOMA

Medel för fortlöpande miljöanalys söktes i november internt på SLU för en förstudie om naturvägledning i tätortsnära natur inom området hållbara stadsmiljöer. Temat var kartläggning av naturvägledning och dess kvalitet i tätortsnära natur. Den ansvarige handläggaren förordade projektet men fakultetsmedel anslogs ej.

Institutionen för

Datum

Stad och land

2010-04-15

Ekonomisk redovisning

Motparts Referensnr	Dnr:235-4998-07
Projekttitel:	Centrum för naturvägledning
Projektkod:	173 53 000-1
Kostnadsställe:	5955001
Redovisningsperiod:	2010-01-01-2010-12-31

Finansiär	Intäkter (kr)
Naturvårdsverket	3 200 000
Övriga intäkter	49 000

Summa **3 249 000**

Kostnadslag	Kostnader (kr)
Personalkostnad	1 936 000
Lokalkostnad	106 000
Driftskostnad	491 000
<i>varav resor</i>	<i>76 000</i>
<i>varav köpta tjänster</i>	<i>221 000</i>
Avskrivningar	0
Overhead (25% belastar NV)	508 000
varav kostnader för styrgruppen 79 000	

Summa **3 041 000**

Resultat **+ 208 000**

SLU har bidragit med den OH-kostnad (7%) som enligt avtal ej täckts av Naturvårdsverket.

Postadress:
E-post:
www.sol.slu.se

Box 7012, 750 07 UPPSALA
sol@slu.se

